

Boganmeldelser.

Green's Danske Fonds og Aktier 1905. Udgivet og redigeret af H. GREEN og H. STEIN. København 1905. (XXXX + 886 S.).

Det foreliggende Værk betegner sig i Forordet som 10de Udgave af den danske Børshaandbog. Den oprindelige Stamme var den af A. Jensen i 1871 udgivne »Obligationskalender«, der indeholdt Oplysninger om de Obligationer og Aktier, der da noteredes paa Københavns Børs. Dette Arbejde fortsattes i »Aktie- og Obligationskalenderen« af 1877 (efter Forfatterens Død fuldført af H. Collin), hvorefter en ny Udgave fremkom i 1879. Som 4. Udgave fremtræder Konsul Th. Greens »Danske Fonds og Aktier« 1883, hvortil sluttede sig to Supplements-Udgaver af 1887 og 1891 og de fuldstændig nye Udgaver 1896 og 1899. Ved niende Udgave (1902) var Haandbogens Udgivelse gaaet over til de tidligere Medarbejdere, Holmer Green og Hendrik Stein, der ogsaa have forestaaet Redaktionen af den nu foreliggende tiende Udgave, der er afsluttet Juli 1905.

Den her nævnte Række af Børshaandbøger dauner en vigtig Materialsamling for den, der vil studere Fonds- og Aktievæsenets Udvikling i Danmark i den sidste Menneskealder, en Udvikling, der ganske vist ikke kan maales med, men som dog ganske godt karakteriseres ved Tallene paa de Aktieselskaber, hvorefter der indeholdes Oplysninger i hver af de 10 Udgaver af Børshaandbogen. Disse Tal

Boganmeldelser.

Green's Danske Fonds og Aktier 1905. Udgivet og redigeret af H. GREEN og H. STEIN. København 1905. (XXXX + 886 S.).

Det foreliggende Værk betegner sig i Forordet som 10de Udgave af den danske Børshaandbog. Den oprindelige Stamme var den af A. Jensen i 1871 udgivne »Obligationskalender«, der indeholdt Oplysninger om de Obligationer og Aktier, der da noteredes paa Københavns Børs. Dette Arbejde fortsattes i »Aktie- og Obligationskalenderen« af 1877 (efter Forfatterens Død fuldført af H. Collin), hvorefter en ny Udgave fremkom i 1879. Som 4. Udgave fremtræder Konsul Th. Greens »Danske Fonds og Aktier« 1883, hvortil sluttede sig to Supplements-Udgaver af 1887 og 1891 og de fuldstændig nye Udgaver 1896 og 1899. Ved niende Udgave (1902) var Haandbogens Udgivelse gaaet over til de tidligere Medarbejdere, Holmer Green og Hendrik Stein, der ogsaa have forestaaet Redaktionen af den nu foreliggende tiende Udgave, der er afsluttet Juli 1905.

Den her nævnte Række af Børshaandbøger dauner en vigtig Materialsamling for den, der vil studere Fonds- og Aktievæsenets Udvikling i Danmark i den sidste Menneskealder, en Udvikling, der ganske vist ikke kan maales med, men som dog ganske godt karakteriseres ved Tallene paa de Aktieselskaber, hvorefter der indeholdes Oplysninger i hver af de 10 Udgaver af Børshaandbogen. Disse Tal

ere: 18—34—143—180—229—247—444—596—979—1897. Det maa dog udtrykkelig bemærkes, at kun ved den sidste Udgave har man taget Sigte paa at faa alle eksisterende danske Aktieselskaber med — ogsaa de i de senere Aar i stort Tal opstaaede Smaaselskaber med under 10,000 Kroners Aktiekapital, som tidligere Udgaver ganske have set bort fra. Som et fuldstændig nyt Afsnit er optaget en Fortegnelse (med kortfattede Oplysninger) over Sejlskibsselskaberne.

De 1897 Selskaber, der findes omtalte i Bogen, ere grupperede i følgende 12 Afdelinger:

- 148 Banker,
- 38 Jernbaneselskaber,
- 97 Dampskibsselskaber,
- 179 Sejlskibsselskaber,
- 14 Telegraf- og Telefonselskaber,
- 7 Sporvejs-, Omnibus- og Automobilselskaber,
- 39 Assuranceselskaber,
- 72 industrielle Selskaber,
- 97 Ejendomsselskaber,
- 433 Handelsselskaber,
- 91 diverse Selskaber,
- 42 Avisselskaber.

Under den næstsidste Gruppe indgaar en broget Mangfoldighed af Foretagender, mest ganske smaa Forretninger. Har man gennemløbet dette Afsnit, føler man sig overbevist om, at der ikke findes den Næringsvej, som ikke er forsøgt udøvet under Aktieselskabets Form: Udlejning af Toiletskabe, Beværtnings-Inventar og Ozonapparater, Fangst af Vildænder, Vinduespolering, Anvisning af Pensionater og Værelser o. s. v.

De mange og store Vanskeligheder, Udgiverne have haft at kæmpe med, have ikke alene vist sig ved Materialets Indsamling (Hovedgrundlaget er jo her det desværre meget mangelfulde Firmaregister), men ogsaa i den nødvendige Sigtning af Materialet. Eksempelvis kan det nævnes, at Afsnittet Banker har maattet begrænses efter

et Skøn, der slet ikke er let at foretage. Foruden de Pengeinstituter, der udtrykkelig benævne sig som Banker, findes der i Danmark ikke mindre end ca. 160 Spare- og Laanekasser med kontant indbetalt Aktie- eller Garanti-kapital. Da det for Udgiverne stillede sig tvivlsomt, om alle disse Spare- og Lanekasser i deres Egenskab af Aktieselskaber burde medtages i det paagældende Afsnit, blev der foretaget en Undersøgelse for hvert enkelt Institut. Derefter udkødtes alle de egentlige Sognesparekasser og endvidere de Kasser, hvis Kapital er af ganske ringe Størrelse, og hvor det aarlige Udbytte tillige kan anses for fikseret til en Rentefod af lignende Størrelse som Sparerenten. De Spare- og Laanekasser, som efter denne Udrensning af Materialet blev tilbage, ere optagne i Bankafsnittet sammen med de egentlige Banker.

Der er selvfølgelig i den her anførte Fremgangsmaade ikke saa lidt Vilkaarlighed, og det vil ses, at en tilfredsstillende statistisk Behandling af Aktievæsenet i Danmark vanskelig kan ske paa Grundlag af Børshaandbogens Oplysninger. Men Formaalet er jo ogsaa i første Linje et andet. Bogen henvender sig først og fremmest til det finansinteresserede Publikum, til det praktiske Forretningslivs Mænd, for hvem det er af største Betydning at have en paalidelig Vejleder ved Haanden, — en Haandbog, der medtager det væsentlige og overalt giver de bedste Oplysninger, der kunne fremskaffes. Fra dette Synspunkt betragtet maa Udgiverne af Greens »Fonds og Aktier« siges at have løst deres Opgave paa fortrinlig Maade. Børshaandbogen af 1905 er sikkert ikke langt fra at være saa god, som den overhovedet kan blive i et Land, hvis Lovgivning er saa kemisk ren for Kontrolbestemmelser over for Aktieselskaber som Danmarks.

Adolph Jensen.
